

Anonimizuota versija

Vertimas C-277/20 – 1

Byla C-277/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. birželio 24 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Oberster Gerichtshof (Austrija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. gegužės 27 d.

Pareiškėjas:

UM

Oberster Gerichtshof (Aukščiausiasis Teismas) <...> nekilnojamojo turto kadastro ir registro byloje, kurioje pareiškėjas yra UM, <...> Kelnas, <...> išnagrinėjęs pareiškėjo kasacinį skundą, pateiktą dėl bylą apeliacine tvarka nagrinėjusio *Landesgericht Klagenfurt* (Klagenfurto apygardos teismas) 2020 m. sausio 16 d. nutarties, <...> kuria buvo patvirtinta 2019 m. lapkričio 12 d. *Bezirksgericht Hermagor* (Hermagoro apylinkės teismas) nutartis <...> ,

nutarė:

A. Pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos klausimus prejudiciniam sprendimui priimti:

1. Ar 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, **(orig. p. 2)** taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo (toliau – Reglamentas Nr. 650/2012) 3 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad tarp dviejų Vokietijos Federacinės Respublikos piliečių, kurių įprastinė gyvenamoji vieta yra Vokietijoje, dėl Austrijoje esančio nekilnojamojo turto dovanojimo mirties atveju sudaryta

sutartis, pagal kurią apdovanotasis po dovanotojo mirties paveldėjimo atžvilgiu įgyja teisę reikalauti, kad jo nuosavybės teisė, remiantis šia sutartimi ir dovanotojo mirties liudijimu, būtų įregistruota nekilnojamojo turto kadastre ir registre, taigi, be institucijos, atsakingos už paveldėjimo procesą, įsikišimo, yra paveldėjimo susitarimas, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą?

2. Jei atsakymas į šį klausimą būtų teigiamas:

Ar Reglamento Nr. 650/2012 83 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje reglamentuojamas ir dovanojimo sutarčiai, laikytinai paveldėjimo susitarimu pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies b punktą, taikytinos teisės pasirinkimo, padaryto iki 2015 m. rugpjūčio 17 d., galiojimas?

B. <...> [Bylos nagrinėjimas stabdomas]

Motyvai:

I. Faktinės aplinkybės:

Iš nekilnojamojo turto kadastro ir registro dokumentų bei duomenų išplaukia: **(orig. p. 3)**

2018 m. gegužės 13 d. Kelne miręs Vokietijos Federacinės Respublikos pilietis ZL, <...> kurio paskutinė įprastinė gyvenamoji vieta buvo Kelne, remiantis 1975 m. birželio 20 d. pirkimo-pardavimo sutartimi ir 1975 m. liepos 22 d. pardavimo sutartimi yra įregistruotas Austrijos nekilnojamojo turto kadastre ir registre kaip Mautene esančio nekilnojamojo turto savininkas. Paveldėjimo bylą nagrinėja *Amtsgericht Köln* (Kelno apylinkės teismas). Jo sūnus UM, taip pat Vokietijos Federacinės Respublikos pilietis, kurio įprastinė gyvenamoji vieta yra Kelne, šiam teismui pateikė reikalavimą perregistruoti nuosavybės teisę į paveldėtą nekilnojamąjį turtą.

1975 m. liepos 9 d. ZL savo sūnui UM ir jo (tuometinei) sutuoktinei XU, kuri yra austrė, taip pat gyvenanti Kelne, pateikė toliau nurodytą pasiūlymą dėl sutarties dėl šio nekilnojamojo turto:

„Pirma: 1975 m. gegužės 13 d. ir birželio 20 d. pirkimo-pardavimo sutartimi XU, <...>, įsigijo dar išmatuotinę nekilnojamojo turto <...> Ketšacho teismo veiklos teritorijoje dalį. Šiame žemės sklype planuojama pastatyti dviem šeimoms skirtą namą, kuriame nuolat gyventų XU ir jos šeima ir kurio statybą finansuotų jos šešuras ZL. Tuo atveju, jeigu XU minėtąjį nekilnojamąjį turtą perduos savo sutuoktiniui UM, kuris taps vieninteliu jo savininku ir kuris savo ruožtu ši nekilnojamąjį turtą perleis savo tėvo ZL nuosavybėn, ZL siūlo XU ir UM <...> sudaryti šią sutartį:

a) ZL perima minėtąjį nekilnojamąjį turtą iš UM savo nuosavybėn, **(orig. p. 4)** su viskuo, kas su juo susiję, visomis teisėmis ir pareigomis, pagal jo ribas atlikus

išmatavimus. Nekilnojamasis turtas ZL perduodamas tolesniuose punktuose nustatytais sąlygomis.

b) ZL įsipareigoja šiame sklype, kuris jau bus jo nuosavybė, per dešimt metų nuo sutarties sudarymo pastatyti dviem šeimoms skirtą namą. Šis įsipareigojimas, kiek jis jo neįvykdys būdamas gyvas, pereina jo įpėdiniams. <...>

c) Mirties atveju ZL perduoda minėtąjį sklypą XU ir UM per pusę su viskuo, kas su šiuo turtu bus susiję jo mirties momentu, visų pirma su jame esančiu namu, laikantis perdavimo momentu esančių sklypo ribų. Nekilnojamasis turtas perduodamas ZL mirus, bet ne anksčiau, nei bus pastatytas namas. Perdavimo sąlyga yra tai, kad ZL mirties momentu santuoka tarp abiejų perėmėjų nėra nutraukta, o XU pergyvens ZL. Jeigu ši sąlyga nėra įvykdyta, nekilnojamasis turtas mirties atveju laikomas perduotu tik UM; iš sudarytinios sutarties kylanti reikalavimo teisė yra paveldima dar prieš ZL mirštant.

d) ZL aiškiai pareiškia, kad jeigu atlygio už šį perdavimą nėra numatyta, nekilnojamasis turtas mirties atveju perduodamas dovanojimo būdu. Jis atsisako teisės šią sutartį atšaukti. **(orig. p. 5)**

e) Kaip dalinį atlygį už perdavimą perėmėjai įsipareigoja suteikti <...>, XU motinai, teisę gyventi pastatytiname name <...>.

f) Iš sudarytinių sutarčių kylantiems teisiniams santykiams taikoma Austrijos teisė <...>.

g) ZL įsipareigoja be UM ir XU sutikimo neparduoti ir neįkeisti jam nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto, kad mirties atveju būtų užtikrintos iš perdavimo sutarties kylantios jų teisės. <...>

h) ZL suteikia leidimą į nekilnojamojo turto kadastro ir registro bylą, kuri bus užvesta šiam nekilnojamajam turtui Mauteno kadastro vietovėje:

aa) <...>

bb) remiantis šia sutartimi ir oficialiu ZL mirties liudijimu, bendru prašymu įregistruoti abiejų perėmėjų nuosavybės teisę į po pusę nekilnojamojo turto arba įregistruoti tik UM nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą jo paties prašymu, pateikus įrodymus, kad įvykdyta sąlyga perduoti nekilnojamąjį turtą jam vienam.

i) <...>“

1975 m. liepos 22 d. notaro aktu XU ir UM šį pasiūlymą priėmė. XU mirė 2005 m. lapkričio 5 d., prieš ZL mirtį, tuo metu jos santuoka su UM jau buvo nutraukta. Mautene esančiame žemės sklype **(orig. p. 6)** namas nebuvo pastatytas.

II. Pareiškėjo argumentai ir ligšiolinis procesas:

Būdamas vienintelis iš dovanojimo sutarties kylančių teisių turėtojas, UM Austrijos teisme, nagrinėjančiame nekilnojamojo turto kadastro ir registro bylas, prašo įregistruoti jo nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą. Jis pateikė 1975 m. liepos 9 d. ir 22 d. sutarties pasiūlymą ir akceptą, ZL ir XU mirties liudijimus, mokesčių inspekcijos išduotą finansinio patikimumo pažymą, *Amtsgericht Köln* nutartį dėl palikimo tvarkymo, sprendimo dėl nekilnojamojo turto vertės kopiją ir žemės sklypo aeronuotrauką.

Pirmosios instancijos teismas (per teismo pareigūną) atmetė prašymą įregistruoti, motyvuodamas tuo, kad nebuvo pateikta dokumentinių įrodymų, jog įvykdytos visos sutarties pasiūlyme nurodytos sąlygos. Jis rėmėsi tuo, kad taikoma Austrijos teisė.

Antrosios instancijos teismas patvirtino šį sprendimą. Jo teigimu, Reglamento Nr. 650/2012 nuostatos negali būti taikomos, nes sutarties pasiūlyme sutarta taikyti Austrijos teisę. Kad įvykdytos sutartyje numatytos atidedamosios sąlygos, pareiškėjas privalo įrodyti pateikdamas dokumentą, kurį būtų galima įregistruoti nekilnojamojo turto kadastre ir registre. Perdavimas dovanojimo būdu mirties atveju negalėjo įvykti tol, kol nepastatytas namas; neįrodyta, kad ši sąlyga įvykdyta. Antrosios instancijos teismas leido apskūsti šią nutartį kasacine tvarka. (orig. p. 7)

Šią nutartį pareiškėjas skundžia *Oberster Gerichtshof*, siekdamas, kad jo reikalavimas būtų patenkintas.

Oberster Gerichtshof nutarė sustabdyti šio kasacinio skundo nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui su Sąjungos teise susijusius klausimus, kurie yra svarbūs sprendimui byloje priimti.

III. Sąjungos teisė:

1. Reglamento Nr. 650/2012 1 straipsnyje nustatyta:

1. Šis reglamentas taikomas palikėjų palikimų paveldėjimui. <...>

2. Šis reglamentas netaikomas:

<...>

g) teisėms ir turtui, atsiradusiems arba perduotiems kitais būdais nei paveldėjimo teise, pavyzdžiui, gavus dovanų, įgijus bendrą nuosavybę, į kurią turi teisę pergyvenęs bendrasavininkis, dalyvaujant pensijų kaupimo sistemose, sudarius draudimo sutartis ir panašaus pobūdžio susitarimus, nedarant poveikio 23 straipsnio 2 dalies 1 punkto taikymui;

<...>

l) visoms registre įregistruotoms teisėms į nekilnojamąjį ar kilnojamąjį turtą, įskaitant tokių teisių įregistravimui keliamus teisinius reikalavimus, ir tokių teisių įregistravimo arba jų neįregistravimo registre pasekmėms.

2. Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnyje nustatyta:

1. Šiame reglamente:

a) paveldėjimas – palikėjo palikimo paveldėjimas, apimantis visas turto, teisių ir **(orig. p. 8)** pareigų perdavimo dėl mirties formas, neatsižvelgiant į tai, ar tai yra savanoriškas perdavimas pagal paskutinę valią dėl turto palikimo, ar perdavimas netestamentinio paveldėjimo atveju;

b) paveldėjimo susitarimas – susitarimas, įskaitant iš dėl sudarytų tarpusavio testamentų išplaukiantį susitarimą, kuriuo už atlygį arba nemokamai sukuriamos, keičiamos arba panaikinamos teisės į būsimą vieno arba daugiau asmenų, kurie yra susitarimo šalys, palikimą ar palikimus;

<...>

d) paskutinė valia dėl turto palikimo – testamentas, bendrasis testamentas arba paveldėjimo susitarimas;

<...>

3. Dėl teisės pasirinkimo Reglamento Nr. 650/2012 22 straipsnyje numatyta:

1. Asmuo gali pasirinkti, kad jo visą palikimą reglamentuojanti teisė būtų valstybės, kurios pilietybę jis turi pasirinkimo metu arba mirties dieną, teisė. Asmuo, turintis kelias pilietybes, gali pasirinkti bet kurios iš valstybių, kurios pilietybę jis turi pasirinkimo metu arba mirties dieną, teisę.

2. Teisės pasirinkimas išreiškiamas pareiškime, pateikiamame pareiškiant paskutinę valią dėl turto palikimo, arba parodomas tokios paskutinės valios sąlygomis.

<...>

4. Dėl paveldėjimo susitarimų Reglamento Nr. 650/2012 25 straipsnyje numatyta:

1. Paveldėjimo susitarimo dėl vieno asmens palikimo priimtinumą, galiojimą turinio prasme ir privalomąjį pobūdį šalių tarpusavio santykiuose, įskaitant jo panaikinimo sąlygas, reglamentuoja teisė, kuri pagal šį reglamentą būtų buvusi taikytina to asmens palikimui, **(orig. p. 9)** jeigu jis būtų miręs susitarimo sudarymo dieną.

<...>

3. Nepaisant 1 ir 2 dalių šalys gali pasirinkti, kad jų paveldėjimo susitarimo priimtinumą, galiojimą turinio prasme ir jo privalomąjį pobūdį šalių tarpusavio santykiuose, įskaitant jo panaikinimo sąlygas, reglamentuotų teisę, kurią asmuo arba vienas iš asmenų, su kurių palikimu yra susijęs šis susitarimas, būtų galėjęs pasirinkti pagal 22 straipsnį jame nustatytomis sąlygomis.

5. Reglamento Nr. 650/2012 83 straipsnio pereinamojo laikotarpio nuostatos suformuluotos taip:

1. Šis reglamentas taikomas asmenų, mirusių 2015 m. rugpjūčio 17 d. ar vėlesnę dieną, palikimo paveldėjimui.

2. Jei palikėjas buvo pasirinkęs jo palikimo paveldėjimui taikytiną teisę iki 2015 m. rugpjūčio 17 d., šis pasirinkimas galioja, jei jis atitinka III skyriuje nustatytas sąlygas arba jeigu jis galiojo taikant pasirinkimo metu valstybėje, kurioje buvo įprastinė palikėjo gyvenamoji vieta, arba bet kurioje valstybėje, kurios pilietis jis buvo, galiojusias tarptautinės privatinės teisės normas.

3. Jei palikėjas buvo pareiškęs paskutinę valią dėl turto palikimo iki 2015 m. rugpjūčio 17 d., ta paskutinė valia yra priimtina ir galioja turinio ir formos prasme, jei atitinka III skyriuje nustatytas sąlygas arba jei ji yra priimtina ir galioja turinio ir formos prasme taikant pareiškimo metu valstybėje, kurioje buvo įprastinė palikėjo gyvenamoji vieta, arba bet kurioje valstybėje, (orig. p. 10) kurios pilietis jis buvo, arba valstybėje narėje, kurios institucija nagrinėja paveldėjimo klausimus, galiojusias tarptautinės privatinės teisės normas.

4. Jeigu iki 2015 m. rugpjūčio 17 d. paskutinės valios dėl turto palikimo pareiškimas surašomas pagal valstybės, kurią palikėjas galėjo pasirinkti pagal šį reglamentą, teisę, laikoma, kad šios valstybės teisė pasirinkta kaip paveldėjimui taikytina teisė

IV. Nacionalinė teisė:

1. Šioje byloje taikytinos redakcijos (prieš įsigaliojant 2015 m. *Erbrechtsänderungsgesetz* (Paveldėjimo teisės pakeitimo įstatymas, toliau – *ErbRÄG* 2015), BGBl. I 2015/87) Austrijos *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch* (Bendrasis civilinis kodeksas, toliau – ABGB) 956 straipsnyje nustatyta:

Dovanojimas, įvykdytinas tik po dovanotojo mirties, laikantis nustatytų formalumų galioja kaip testamentinė išskirtinė. Sutartimi jis laikytinas tik tuo atveju, kai apdovanotasis yra jį priėmęs, dovanotojas yra aiškiai atsisakęs teisės jį atšaukti ir apdovanotojui yra įteiktas tai patvirtinantis rašytinis dokumentas.

Notariatsaktsgesetz (Notarinių dokumentų įstatymas, toliau – *NotAktG*) 1 straipsnio d punkte dovanojimo sutarties be faktinio perdavimo galiojimas siejamas su notaro akto įforminimu.

2. Reikšmingose Austrijos *Grundbuchgesetz* (Nekilnojamojo turto kadastro ir registro įstatymas, toliau – GBG) nuostatose nustatyta:

26 straipsnis:

1. *Įregistravimai ir išankstiniai laikini įregistravimai atliekami tik remiantis pateiktais galiojančios formos dokumentais. (orig. p. 11)*

2. *Tuo atveju, kai įgyjama arba keičiama daiktinė teisė, šiuose dokumentuose turi būti įtvirtintas galiojantis teisinis pagrindas.*

3. Reikšmingose Austrijos *Rechtspflegengesetz* (Teismo pareigūnų įstatymas, toliau – *RpflG*) nuostatose nustatyta:

2 straipsnis:

Teismo tarnautojas gali būti paskirtas teismo pareigūnu uždaviniams vykdyti vienoje ar kelse toliau nurodytų sričių:

<...>

3. *nekilnojamojo turto kadastro ir registro ir laivų registro bylos;*

<...>

16 straipsnis:

1. <...>

2. *Teisėjo prerogatyva visuomet yra:*

<...>

6) *sprendimai, kai reikia taikyti užsienio valstybės teisę.*

V. Prejudicinių klausimų pateikimo motyvai:

1.1 Pagal nacionalinę jurisprudenciją Austrijos teismas, nagrinėjantis nekilnojamojo turto kadastro ir registro bylas, gali patikrinti dokumentų, pagal GBG 26 straipsnį pateiktų siekiant pagrįsti įregistravimą nekilnojamojo turto kadastrė ir registre, formą ir turinį. Jeigu sutartyje teisė suteikiama nustatant sąlygą ir sutikimas šią teisę įregistruoti suteikiamas tik su šia sąlyga, privaloma dokumentais įrodyti, kad ši sąlyga įvykdyta <...>. *RPflG* nustatyta, kad šią patikrinimo funkciją atlieka teismo pareigūnai. Tačiau, jeigu reikia atsižvelgti į užsienio valstybės teisės normą, pagal nacionalinę jurisprudenciją <...>, kaip nustatyta *RPflG* 16 straipsnio 2 dalies 6 punkte, imtis atitinkamos bylos turi teisėjas. Jeigu tokiu atveju (**orig. p. 12**) sprendimą priima teismo pareigūnas, o ne teisėjas, nutarimas ir prieš tai įvykusi procedūra turi būti panaikinti, o byla

grąžinta pirmosios instancijos teismui, kad šis priimtų sprendimą iš naujo. Tokį procesinį trūkumą privaloma *ex officio* pašalinti ir tuo atveju, kai juo nėra remiamasi apeliaciniame skunde, kol procesas bus užbaigtas įsiteisėjusiu sprendimu <...>.

1.2 *Ex officio* patikrinti ir taikyti užsienio valstybės teisę teismas visada privalo tuomet, kai bylos medžiaga leidžia manyti, kad egzistuoja tokios teisės taikymo galimybė <...>. Todėl klausimas, ar yra galiojantis dovanojimo sutartyje įtvirtintas teisės pasirinkimas, pagal kurį mirties atveju taikoma Austrijos teisė, ir Reglamento Nr. 650/2012 taikymas tokiame sutarties tipui yra klausimai, į kuriuos prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas turi atsakyti tam, kad galėtų įvertinti teismo pareigūno funkcinę kompetenciją nagrinėjamu atveju.

2. Nacionalinėje jurisprudencijoje, susijusioje su dovanojimo mirties atveju sutartimi pagal iki *ErbRÄG 2015* galiojusios redakcijos ABGB 956 straipsnį, buvo numatyta, kad dovanotojas iki mirties galėjo naudotis dovanotu turtu <...>. Tam, kad nekilnojamasis turtas taptų apdovanojo nuosavybe, buvo būtinas jo nuosavybės teisės įregistravimas, kurio buvo galima prašyti remiantis dovanojimo sutartimi su pridėtu notaro ar teismo patvirtintu sutikimu, kad ši teisė būtų įregistruota nekilnojamojo turto kadastrė ir registre, ir mirties liudijimu; speciali paveldėjimo bylų teismo nutartis nebuvo būtina. Dovanojimo mirties atveju sutartis buvo galiojanti su sąlyga, kad apdovanojantis priėmė dovaną, dovanotojas aiškiai pareiškė atsisakantis dovanojimą atšaukti ir buvo įformintas (**orig. p. 13**) notaro aktas. Dovanojimas buvo tik pagrindas atsirasti reikalavimo teisei, kuri turėjo būti įgyvendinta po dovanotojo mirties (<...> „testamentinės išskirtinės sprendimas“). Sutartyje apdovanojo naudai nustatytas draudimas turtą įkeisti ir parduoti pagal nacionalinę jurisprudenciją galėjo pakeisti aiškų pareiškimą apie atsisakymą atšaukti sutartį. Nekilnojamojo turto kadastro ir registro bylų teismui pateikti dokumentai leidžia manyti, kad nagrinėjamu atveju pagal Austrijos teisės kriterijus buvo sudaryta dovanojimo mirties atveju sutartis pareiškėjo naudai.

3.1 Reglamente Nr. 650/2012 reglamentuojama tik palikimo paveldėjimui taikytina teisė, bet ne procesai, kurių priežastis yra gyvųjų sudarytas teisinis sandoris. Tiesa, dovanojimas mirties atveju pagal Austrijos teisę ypatingas tuo, kad jis nesukelia turto perėjimo asmeniui esant gyvam, t. y. turto perėjimo, kuris turėtų poveikį dovanotojui esant gyvam, jeigu šis turto perėjimas nebuvo įgyvendintas dar prieš palikėjo mirtį (nagrinėjamu atveju taip nebuvo). Turtas pereina tik po mirties ir yra susijęs su palikimu ir įpėdiniais. Kadangi Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies b ir d punktų nuostatose kaip paskutinės valios dėl turto palikimo pareiškimas minimas ir paveldėjimo susitarimas, kuriuo už atlygį arba nemokamai sukuriamos teisės į būsimą palikimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas mano, kad yra būtinas išaiškinimas, ar dovanojimas mirties atveju yra toks paskutinės valios dėl turto palikimo pareiškimas.

3.2 Teisinėje literatūroje vokiečių kalba vyrauja nuomonė, kad dovanojimas mirties atveju, dovanotojui esant gyvam nesukeliantis (**orig. p. 14**) materialinių

pasekmių, kvalifikuotinas pagal paveldėjimo teisę ir todėl patenka į reglamento taikymo sritį <...>.

3.3 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo manymu, yra daugiau pagrindo dovanojimo mirties atveju sutartį – neatsižvelgiant į tai, ar buvo numatytas dalinis atlygis, ar ne – laikyti paveldėjimo susitarimu, kaip jis suprantamas pagal Reglamentą Nr. 650/2012. Net jei joje nurodyta turto vertė, remiantis teisiniu sandoriu tarp gyvųjų, po skolininko mirties yra perleistina iš esmės nedalyvaujant institucijai, atsakingai už paveldėjimo procesą, pagal ir Austrijos teisėje egzistuojantį testamentinės išskirtinės sprendimą yra būsimas palikimas, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies b punktą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, reikalavimą išimtis aiškinti siaurai ir Reglamento Nr. 650/2012 1 straipsnio 2 dalies g punkte nurodytų konkrečių išimčių pobūdį labiau atitinka požiūris, pagal kurį disponavimas palikimo sudedamąja dalimi, kai sudaroma dovanojimo mirties atveju sutartis, bent jau tuo atveju, kai apdovanojimo teisė į turto perdavimą, **(orig. p. 15)** panašiai kaip testamentinės išskirtinės gavėjo, atsiranda tik dovanotojui mirus, laikomas patenkančiu į Reglamento Nr. 650/2012 nuostatų taikymo sritį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, Reglamento Nr. 650/2012 1 straipsnio 2 dalies 1 punkto išimties taikyti negalima, nes tai yra ne su registru susijęs klausimas, o klausimas, kaip reikia vertinti sutartį kolizinės teisės požiūriu; šis vertinimas yra sprendimą turinčios priimti institucijos funkcinės kompetencijos vertinimo sąlyga.

4. Žemesnės instancijos teismai Austrijos materialinės teisės taikymą motyvavo sutartyje įtvirtintu šalių teisės pasirinkimu. Reglamente Nr. 650/2012, kuris šioje byloje iš principo yra taikytinas remiantis dovanotojo mirties momentu, yra numatytos pereinamojo laikotarpio sąlygos ir dėl prieš 2015 m. rugpjūčio 17 d. padaryto teisės pasirinkimo; jo galiojimas susiejamas su tuo, ar teisės pasirinkimas atitinka III skyriuje nustatytas sąlygas arba ar jis galioja taikant pasirinkimo metu valstybėje, kurioje buvo įprastinė palikėjo gyvenamoji vieta, arba bet kurioje valstybėje kurios pilietis jis buvo, galiojusias tarptautinės privatinės teisės normas. Kadangi dovanotojas tuomet jau buvo Vokietijos Federacinės Respublikos pilietis, juo liko iki pat mirties ir tiek sutarties sudarymo momentu, tiek mirties momentu gyveno Vokietijoje, Reglamento Nr. 650/2012 83 straipsnio 2 dalis leidžia suponuoti, kad dovanojimo mirties atveju sutartyje nustatytas Austrijos teisės pasirinkimas yra negaliojantis. Paveldėjimo susitarimas Reglamento Nr. 650/2012 83 straipsnio 2 dalyje aiškiai neminimas, bet minima palikimo paveldėjimui taikytina teisė. Reglamento Nr. 650/2012 83 straipsnio 3 dalyje reglamentuojamas ne teisės pasirinkimas, o paskutinės valios dėl turto palikimo pareiškimo, padaryto iki 2015 m. rugpjūčio 17 d., **(orig. p. 16)** priimtinumai ir galiojimas turinio ir formos aspektu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas laikosi pozicijos, kad Reglamento Nr. 650/2012 83 straipsnio 2 dalis turi būti taikoma ir „paveldėjimo susitarime“ įtvirtintam teisės pasirinkimui, bet nemano, kad toks aiškinimas yra visiškai vienareikšmiškas. Bet net jeigu paaiškėtų, kad teisės pasirinkimas pagal Reglamento Nr. 650/2012 III skyriaus nuostatas yra nepriimtinas, jo galiojimą,

jeigu 83 straipsnio 2 ir 3 dalies nuostatos būtų taikomos, būtų galima pagrįsti tuo, kad jis būtų buvęs galiojantis pagal Vokietijoje tuo metu galiojusias tarptautinės privatinės teisės normas, taigi pagal Vokietijos nacionalinę teisę. Tačiau užsienio valstybės kolizinės teisės taikymas pagal Austrijos *RPfG* taip pat yra teisėjo prerogatyva.

<...> [Procesiniai klausimai]

Oberster Gerichtshof,

Viena, 2020 m. gegužės 27 d.

<...>

[Pirmininko pavardė, procesiniai klausimai]